

22 KM
fietsen

Vogelkijk fietsroute vanaf Fort K'IJK

Route langs weidevogelrijke gebieden
bij het Uitgeester- en Alkmaardermeer

Vogelkijk fietsroute vanaf Fort K'IJK

Route langs weidevogelrijke gebieden bij het Uitgeester- en Alkmaardermeer

Lengte: 22 km

Startpunt: Fort K'IJK, Lagendijk 22, 1911 MT Uitgeest (dit is vlakbij Krommeniedijk)

P startpunt: Voor fietsen en auto's zijn oplaadlaadpalen aanwezig.

Openbaar vervoer: Station Krommenie-Assendelft ligt 3,4 km van het Fort. Beperkt aantal OV-fietsen beschikbaar.

Bewegwijzering: Fietsknooppunten en een uitstapje naar de Hempolder.

Horeca: Er zijn op diverse punten cafés en restaurants.

Tip: Neem een verrekijker mee!

Routebeschrijving

Volg vanaf Fort K'IJK (fietsknooppunt 85) deze knooppunten: 84 – 24 – 02 – 54 – uitstapje naar Hempolder* – 54 – 19 – 18 – 21 – 20 – 24 – 84 – 85.

* Wilt u de vogelrijke Hempolder met vogelhut bezoeken? Sla dan bij knooppunt 54 naar rechts de Fielkerweg op en even verder op rechtsaf de Hemweg in. U komt langs de werkschuur van Landschap Noord-Holland. De vogelhut staat aan het eind van het pad. Ga na uw bezoek weer terug naar knooppunt 54.

Vogelkijk fietsroute vanaf Fort K'IJK

Route langs weidevogelrijke gebieden bij het Uitgeester- en Alkmaardermeer

Deze route gaat door diverse rijke weidevogelgebieden aan de zuid- en westkant van het Alkmaardermeer. De route is het hele jaar mooi, maar in de maanden maart t/m juni zijn hier ook veel weidevogels te zien. Let op, vanaf half februari tot half maart zet de boswachter van Landschap Noord-Holland de weilanden ten noorden van Fort K'IJK onder water. Dit trekt bijzonder veel vogels.

1

Fort K'IJK

Fort bij Krommeniedijk met fortwachterswoning en genieloods was tussen 1897 en 1956 in gebruik als vestingwerk. Het fort bood als onderdeel van de Stelling van Amsterdam onderdak aan maximaal 296 militairen. Nu is in het fort Belevingscentrum Fort K'IJK ingericht. Daar komen natuur, landschap en de Stelling van Amsterdam tot leven. Stemmen van de boswachter en de fortwachter nemen u via een audiotour mee op reis. Projecties laten de unieke architectuur van het fort tot zijn recht komen. Binnen in de Theeschenkerij staat de koffie klaar. Kijk voor openingstijden en reserveren van tickets op www.fortkijk.nl

2

Inundatie

Rondom het fort liggen uitgestrekte weilanden, broedgebied van veel weidevogels. Boswachters van Landschap Noord-Holland zetten aan het einde van de winter de weilanden onder water. Inunderen heet dat. Dit trekt grote aantallen trekvogels aan, omdat hun voedsel dan beter bereikbaar is. En de vogels vinden het ondiepe water prettig om de nacht door te brengen. Er verblijven grote groepen kieviten, grutto's en goudplevieren en allerlei soorten eenden en ganzen. Die grote groepen trekken op hun beurt weer slechtvalken aan. Half maart zakt het waterpeil en kunnen grutto's, kieviten en tureluurs er nestelen. Vanaf de Lagendijk tussen Uitgeest en Krommeniedijk zijn de weilanden goed te overzien. Aan de oostkant van de weg ligt een mooi nat terrein van Staatsbosbeheer.

3

Tweede Broekermolen

Deze poldermolen is waarschijnlijk gebouwd in 1631 en had als taak de Uitgeester- en Heemskerkerbroekpolder droog te malen. Dat kon deze molen niet alleen af en er stonden dan ook in totaal vijf molens langs de Lagendijk.

4

Meldijk

De Meldijk is een van de oudste delen van Uitgeest. Er staan veel gemeentelijke monumenten. Opvallend is de sluis en het gemaal. Dit gemaal is in 1874 als stoomgemaal gebouwd en nam de taak van de vijf windmolens langs de Lagendijk over. Sinds 1924 is het een elektrisch gemaal..

5

Dorreveest en Dorreveestermolen

De Dorreveestermolen is in 1896 gebouwd en bemaalde de 185 ha grote Dorreveestpolder. Een deel van de polder is trouwens in bezit van Landschap Noord-Holland. Er broeden in dit reservaat verschillende weidevogels. Er is een wandelpad dwars door de polder, maar als de vogels hier broeden is dat pad gesloten.

Vogelkijk fietsroute vanaf Fort K'IJK

Route langs weidevogelrijke gebieden bij het Uitgeester- en Alkmaardermeer

6

Hempolder

De westkant van het Alkmaardermeer is een paradijs voor vogels. Grutto, kievit, tureluur, slobbeenden en krakeenden zijn hier volop te zien. In het rietland is heemst te vinden, een brakwaterplant. Midden in de Hempolder, een schiereiland in het Alkmaardermeer, staat een vogelhut waar je vaak van dichtbij van vogels kunt genieten. Naast de Hempolder en Dorregeesterpolder bezit Landschap Noord-Holland ook een groot deel van de Klaas Hoorn en Kijfpolder ten zuidoosten van Akerslout.

7

Gemaal 1879 te Akerslout

Op de locatie waar in de 19e eeuw de Zuidermolen stond, is in 1879 een stoomgemaal gebouwd om het waterpeil in de Groot-Limmerpolder op de gewenste hoogte te brengen en te houden. Het overtollige water werd uitgeslagen op het Alkmaardermeer. Sinds 1990 is het gebouw en de installatie vervangen. Het gebouw was eigenlijk rijp voor de sloop maar men koos voor restauratie met het doel om er een museum van te maken. www.gemaal1879.nl

8

Draaiweid

Draaiweid ligt dicht bij de Schulpvaart die vroeger werd gebruikt om schelpen af te voeren naar de kalkovens bij Akerslout. Tegenwoordig speelt de Schulpvaart een belangrijke rol in het transport van zoet en zuiver duinwater naar het poldergebied. Draaiweid is een waterberging en bij hevige regenval stroomt het gebied vol. Omliggend agrarisch land blijft dan droog. Draaiweid is in bezit het Hoogheemraadschap, Landschap Noord-Holland beheert het gebied. In het gebied zijn leuke vogels te vinden, zo vind je er de kluut, tureluur en scholekster.

9

Het Buitendijks Weid en Oer-IJ

Het Buitendijks Weid is een in de middeleeuwen ontgonnen gebied in het Oer-IJ. De ondiepte in het weiland is eigenlijk een oude geul van de Rijn, die hier vroeger een soort binnendelta vormde. Deze delta wordt het Oer-IJ genoemd. Het water stroomde via de Vecht, door het IJ om iets ten noorden van Castricum in zee uit te komen. Rond 1200 slibde deze monding van de Rijn dicht. Nog steeds zijn tussen Beverwijk en Castricum allerlei sporen van het Oer-IJ in het veld te zien.

10

Plas-dras van St. Hooge Weide

De ondiepe plassen zijn eigendom van Stichting de Hooge Weide. In totaal beheren zij 120 ha natuur rondom Castricum. Deze ondiepe plassen werken als een magneet op allerlei watervogels. Bijzonder zijn de aantallen grutto's die hier verzamelen in het voorjaar. Allerlei watervogels zoeken hier voedsel, maar ze slapen er ook graag met hun poten in het ondiepe water.

11

Eendenkooi Van der Eng

Op 18 februari 1620 gaven de Graven van Holland toestemming om deze eendenkooi te gebruiken. Deze eendenkooi is dus ouder dan 400 jaar! De kooi wordt al lang niet meer gebruikt waarvoor hij ooit bedoeld was: de jacht. Vrijwilligers onderhouden dit monument en geven rondleidingen in het voorjaar. Landschap Noord-Holland is al lang eigenaar van veel grond rondom de eendenkooi, de eendenkooi zelf werd gehuurd van gemeente Uitgeest. Tot 2021, want de gemeente heeft besloten de eendenkooi over te dragen aan het Landschap.

Uitgave van:
Stichting Landschap Noord-Holland
Tel. 088-00 64 400, info@landschapnoordholland.nl
landschapnoordholland.nl/fietsen

Februari 2021

Foto's: H. v. Bruggen, R. van Wijk, M. Schaefer,
O. de Vries, M. d. Drijver

